

FIDŽI – FIJI – MATANITU KO VITI

„Bieli ľudia sú lepší“, hovorievali kanibali

(Dokončenie)

Obr. 26

Obr. 27

Azi 45 % plochy ostrovov pokrývajú lesy. Vyhľadávajú tropické pralesy sa strácajú v nepodstatnej miere i savany, darí sa tam bambusom a niektorým vzácnym druhom. Na pohorí prevládajú háje kokosových palác a hĺbkový mangrovník. Vlnie tu aj starý druh papradu, rovnako ako možno

Obr. 28, 29

odrásť orchidey a iných exotických kvetov (CSG 0323, 0328; obr. 26, 27). Ostrovy sú členitosé viac ako sto druhov vtákov, z ktorých 25 netrpí odide ľudí na našej planéte (CSG 0322, 0323; obr. 28, 29). Niekedy cicavce z divokej fauny, vrátane morčích dencov, priviedli kolonizátori. Pôvodnými druhmi sú tu ale len netopiere a potkany. Ostrovy pôsobením človeka a kolonizácie domácich zvierat vybledli. Flóra si reprezentované niekoľkými endemickými druhmi

a jaskynkami. Zje tam sedem druhov gekonov (druh šplhavo) jaskyniek a pľúcnych tučňákov a veľkú hlienu) a vo vodách žijú druhy krytušiek.

Obr. 30

Fidži je rozvojový, tržno orientovaný poľnohospodársky štát s rozvinutým cestovným ruchom. V poľnohospodárstve pracuje takmer 41 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Pestujú sa najmä: cukrová trstina (CSG 0259, 0309; obr. 30, 31), kokosové orechy (CSG 0285; obr. 32), banány (CSG 0291; obr. 33), citrusy, ryža, batáty, kakao, káva, tabak, džumbier, zázvor a maniok. Rozšírená je aj papája (paw-paw, CSG 0294; obr. 34). Je to tropický ovocný strom len málokedy vyšší ako 25 m. Darí sa mu na slnečných záveterných miestach. Pre obyvateľstvo je dôležitý chov dobytky a rybolov (CSG 0262, 0289; obr. 35, 36). Z domácich zvierat sa chovajú ošipané, hovädzí dobytok, kone a kozy.

Obr. 31

Obr. 32

Obr. 33

Obr. 34

Obr. 35, 36

Najrozvinutejším priemyselným odvetvím na ostrovoch je potravinárstvo, v prevádzke je niekoľko cukrovarov, pivovarov, závodov na výrobu kvalitného jedlého oleja, rybích konzerv i na spracovanie tabaku. Ďalší priemysel je doteraz rozvinutý relatívne málo. Vyrába sa hlavne cement, farby, laky a odevy. Baníctvo využíva ložiská zlata (CSG 0293; obr. 37) a striebra. V poslednej dobe rastie význam a prínos obnoviteľných zdrojov

Obr. 37

energie. Roku 2010 bolo vyrobených 835 169 MWh elektrickej energie⁵⁾, z toho takmer 50 % vo vodných elektrárnach, zbytok v tepelných elektrárnach. Väčšina husto obývaných území je elektrifikovaná. Fidži chce dosiahnuť, a to aj so zahraničnou účasťou, zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov na výrobe elektrickej energie. Cieľom je postupne obmedziť podiel dovozu palív. Na tvorbe HDP⁶⁾ majú podiel: poľnohospodárstvo a rybolov 20 %, ťažba 0,5 %, priemysel 13,5 %, stavebníctvo 6,5 %, služby 59,5 %. Ročnou výškou HDP na obyvateľa 6 375 medzinárodných dolárov obsadzuje krajina 91. miesto vo svetovom rebríčku. Tým je napríklad za Belize ale pred Guatemalou. V porovnaní so Šalamúnovými ostrovmi je tvorba HDP na Fidži viac než trojnásobná.

Fidžijský dolár

Výšadom na celkové zdroje má Republika Fidžijských ostrovov jednu z najprevinutějších ekonomík v oblasti Pacifiku. Menovca jednotkou je fidžijský dolár (FJD) = 100 centov. Prevod má je 1,00 EUR = 2,21 FJD. Fidži je členom OSN, MME, WTO, UPU⁷⁾ a ďalších významných medzinárodných organizácií. V krajine pôsobí niekoľko veľkých dvo nerezidov starých zahraničných politických strán: SDG

– Fidžijská ľudová strana, ktorá zastupuje pôvodných obyvateľov a FLP – Fidžijská strana práce, ktorá zhrabuje obyvateľov indického pôvodu. Pôvod domorodí Fidžijci tradične kontrolovali armádu a málo chudobu a vlastnú neregulovanú výšnu pôdu. Potomkovia ľudí, aj keď žijú na Fidži už viac než štyri generácie, si môžu pôdu len prenajať, záujem im vznikajú je vlastnú. Obchod a doprava sú v indických rukách.

Hlavnými obchodnými partnermi krajiny sú: Austrália, Singapur, Japonsko, Kórej, USA, Čína, Japonsko a Nový Zéland. Príjmom zahraničného obchodu sú: export drevných kmeňov, cukru, tabaku, jedláho oleja, ako aj stúpanie turistický ruch v súčasnosti a približne 400 tisíc turistami ročne. Dlhodobými problémami zostávajú stále investície a problematické vlastniť prístup k pôde. Politická nepokoj sa vybrala dať na ekonomiku, výsledkom bol jej pokles roka 2000 o 2,8 % a roka 2001 o 1 %. Turistický sektor sa už roka 2002 rýchlo zotavil, dosiahol produkčný stav zahraničných návštevníkov a doby pred pokračujúce porovnanie. Schopnosť vlády dosiahnuť štátny rozpočet, ktorého ročný deficit dosiahol medzinárodnou mierou viac než 6 %, závisí na úrovni politickej stability a dôvery

Obr. 38

Obr. 39, 40

investorov. Roku 2006 bolo po štvrtom vojenskom prevrate členstvo Fidži v Commonwealthe opäť pozastavené. Ďalšie voľby tam budú možno roku 2014.

Séria známok s Jurajom VI. z roku 1938 je medzi zberateľmi populárna hlavne pre tri zaujímavosti, respektíve omyly ich tvorcov, ktoré boli neskôr opravené. Pôvodná známka 1½ d., zobrazujúca kanoe uprostred lagúny, vyzerala rozhodne trochu podivne vzhľadom k neprítomnosti akejkoľvek posádky v ňom (CSG 0251; obr. 38). Prvá 2 d. známka a 6 d. známka (CSG 0253, 0260; obr. 39, 40) mali vynechaný údaj „180°“, ktorý sa mal zobraziť v pravom dolnom rohu pri príslušnom poludníku. Prvá 5 d. známka (CSG 0258; obr. 41) zobrazovala cukrovú trstinu v prekvapujúcom